بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/638
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: އަޙްމަދު އާޒިމް
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ފުނަދޫ/ށ. ފުލައްމުލައް، ފުނާޖެ
* އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A279215
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ފުނަދޫ/ށ. ފުލައްމުލައް، ފުނާޖެ

- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް: ދިވެހި ދައުލަތް (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް)

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 26 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1441 / 23 ޑިސެމްބަރު 2019 * ނިމުނު ތާރީޚް: 05 ޖުމާދަލްއޫލާ 1441 / 31 ޑިސެމްބަރު 2019

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު އަމުރު ނަންބަރު: 145-J/MA/2019/2723
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
- އަމުރު ނެރުނު ތާރީޚް: 07 ޑިސެމްބަރު 2019

- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
(ރިޔާސަތު)

- **ދަޢުވާގެ ހުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމައަކާ އެއްގޮތްނޫންކަމަށްބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޏ.ފުވައްމުލައް، ފެނާގެ، ފުނަދޫ/ އަހުމަދު އާޒިމް ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއްކަމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާ ރައްދުވާ ފަރާތަކީ، ދައުލަތް (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) އެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 ޤަޟިއްޔާ ބަލާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާ، އަހުމަދު އާޒިމްގެ މައްޗަށް ނިސްބަތްކޮށްފައިވާ ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައަކަށްވެފައި، އެއްވެސް ހުކުމުގެ ޤާނޫނާ ހިލާފަށް މަސްތުވާތަކެތީގެ އަމަލު އަޅުގަނޑުމެން، މަދުމަތީގެ ޖިނާއީ ދަތުރުފަތުރުގެ ގޮތުގައި، އަމަލު އަދާކުރުމަށް ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަކަށް އަހުމަދު އާޒިމްގެ އަމަލުތަކަށް ހުކުމްކުރަން ތުހުމަތުކުރެވުނު މިންވަރަށް ކަމެއްގެ ދަށުން ހުކުމްކޮށް އެނގެން އޮތިއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި އެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ބާރުލިބިގެން ރިޢާޔަތްކޮށް، އަދި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MF/2019/2864 ބަންދާބެހޭ ގޮތުން ނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" ގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށްޓަކައި، އަހުމަދު އާޒިމް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނިންމައި، 07 ޑިސެންބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރެފައިވާ އަމުރުއެއްކަން އެނގެން އޮތެވެ.

02- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމައަކާ ހިލާފު ކަމަށް ބުނެ އަހުމަދު އާޒިމް ފަރާތުން އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިޢުނާފުކުރައްވައި،

އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ފާހަގަކޮށް، އެނުކުތާތަކާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން،

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީއަށް ބޭނުންވެއްޖެ ކޮންމެ ހިނދެއްގައި އެފަދަ އެހީ ހޯދައިދިނުމުގެ ހައްޤު ކޮންމެ މީހަކަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވީހިނދު، އަދި އެމީހަކު ހައްޔަރުކުރެވުނު ނުވަތަ ބަންދުކުރެވުނު މައްސަލައެއް ނިމެންދެން ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ ފުރުޞަތު އެމީހަކަށް ފަހިކޮށްދޭންވާނެ ކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ހައްޤުތަކާ ބަންދުގައި މީހުންގެ ހައްޤުތަކުގެ ބައިގާ އެމާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ލަސްނުކޮށް ވަކީލު ހޯދުން މަޝްވަރާވާ ގޮތަށް ކަތިނުލާ ޝަރީޢަތުގެ ވަކީލެއް ނެތި ޝަރީޢަތުގައި ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.
- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: މައްސަލައިގެ ބާވަތަކަށް ކުށްއަދުދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުރަހާ އަދުލަން ނުކިޔަމަންތެރިވުން ކަމަށްވެފައި އަދަބު ކަނޑައަޅާދޭ ބަލާއިރުވެސް ޤާނޫނުގައިވެސް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއްކަމުގައި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށްޓަކައި ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.
- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހަކު ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށްޓަކައި ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރާއިރު ފަނޑިޔާރު ރިޢާޔަތްކުރަން ޖެހޭކަންކަން ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ތަފްސީލީ ގޮތެއްގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، އެއިން އެއްވެސް ކަމަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމެއްނެތި ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

03- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އަރުވަމުން އާދީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ، އެނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނާ ބެލުމުން، މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

(ހ) މައްސަލައަށް ތަޙުޤީޤުކުރުމުންދާއިރުވެސް އަދި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މަޢުލޫމާތުގައިވެސް، ތަޙުޤީޤުކުރިތާ ނުވަތަ ދައުވާލިބޭ މީހާއަކީ ށ މީހެއްގެ މައްޗަށް ކުރި ސާބިތުވެފައިވާ މީހެއް ނޫންކަމާއި، ށ މީހާއަކީ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހުރި މީހަކަށްވާއިރު، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހެއްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި ޤާނޫނީ ބަލަންޖެހޭނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 4 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުން ކުރު ސަބަބެއް އޮތްކަމާއި، އެއިން ސަބަބެއް އޮތްކަން ނުވަތަ ނެތްކަމާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ބާރު ދީފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީއަކުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި 49 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާ އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 60 ވަނަ މާއްދާ (ހ) އަށް ބަލާއިރު، އެމީހަކާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ހާލު ފުރޮޅުމަށް ނުވަތަ ހާލަތެއް ދިނުން ހުރި މީހަކަށް ނުފޫޒުކޮށް ފުރުޞަތު މަސައްކަތްކޮށްފާނެކަމަށް، ނުވަތަ ކުށަށް ހެކިވާ ނިވާލާނެކަމަށް، ނުވަތަ ފިލާފާނެކަމަށް، ނުވަތަ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާވެދާނެ ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ޤާނޫނީ ފުދިގެންވަނީ، އެމީހަކު ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް ނެރުމުގެ ބާރު ޤާނޫނީ ދިނުމަށް އެނގެން އޮންނަކަމާއި، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހަކު ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށްކަމާއި ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތުގެ ކޯޓުން ކަނޑައަޅުމުގައި ކުރުގެ ބާވަތަށް، ކުރުގެ ކުށުގެ ޢިނާޔަތަށް، ކުރުކުށަށްވާ ބޮޑުކަމަށް، ކުރުކުރުމުގައި އަނިޔާވެރިކަން ހިމެނުމަށް އެކަމަށް، އެއާ ދޭތެރޭ ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކީގެ ބާރުގަދަކަމަށް، އަދާގެ ކުރުގެ ރެކޯޑަށް، ކުށަށް ހާޒިރުވުމުގައި

ވޮލަންޓިއަރ ތާނގައި އަމަލުކުރެވިފައިވާގޮތަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެންއޮތުމެވެ.

(ނ) އިސްތިއުނާފު މިހުށަހަޅާ ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 ކޯޓު އަމުރު ނެރުއްވައިފައިވަނީ، އަބްދުލް ޢާލީގެ މައްސަލަ ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ 2019 ޑިސެންބަރު 06 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭ މާލެ ކަނިވާ ސަރަހައްދުގައި ކުރިގެ ރައީސް އަބްދުﷲ ޔާމީން އަބްދުލްޤައްޔޫމަށް ތާއިދުކުރާ ފަރާތްތަކުން ބާއްވާ ޖަލްސާއަށްފަހު، ޖަލްސާގެ ބައިވެރިންނާއި ރައީސް އަބްދުﷲ ޔާމީން އަބްދުލްޤައްޔޫމަށް ތާއިދުކުރާ ފަރާތްތަކުން އެއްވެ އުޅުއްވުމުގެ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ޕީ.ޕީ.އެމް ގެ އޮފީސް ކުރިމައްޗަށާއި މާލޭގެ އެކި ސަރަހައްދުތަކަށް އެއްވެ އަޑުގަދަކޮށް އެސަރަހައްދުގެ އާންމު ޞުލްޙުވެރިކަން ދަތިވާގޮތަށް އަމަލުކޮށް އެސަރަހައްދުގެ އަމަން އަމާންކަން ބަރަބާދުކޮށް އުޅުނު ފުލުހުންގެ ދައުރު އަދާކުރުމަށް ހުރަސްއެޅި އާންމު މަސްލަހަތު ނަގާފައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ތުހުމަތުގައި ކަނޑައަޅައި، ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 145-J/MF/2019/2864 "ބަންދާމެދު ގޮތެއްނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" އިންނާއި، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދިފާޢުކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އަބްދުލް ޢާލީގެ މައްސަލަ ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ އެމައްސަލައާ ގުޅޭ ޝާހިދުން ސަރަހައްދުގެ ފަރާތްތަކުން މިހާރު ބަޔާން ކުރަމުންދާ މައްސަލަތަކުގެ ދަށުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

އެމުއްދަތާ ގުޅިގެން، ސިއްޙަތު ދިރުމަށް ފުރުޞަތުގެ ބަދަލު، ހުކުމް ޤާނޫނާ ގޮތުގައި ކޯޓަށްފައިވާކަމާއި، ދާއިރާވެސް ދޯލިވެސް ސަރަހައްދުގެ ފަރާތްތަކުން އަބްދުލް ޢާލީ އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ބޭނުންވާ އަބްދުލް ޢާލީގެ މައްސަލަ ތުހުމަތު ކުށުގެ ބާވަތް ކުށެއް ތަހުޤީޤުކުރުމަށް ދަނޑިވަޅެއްގައި ކުށް ތަކުރާރު ކުރެވިދާނެކަމަށް، އަބްދުލް ޢާލީ ދޫކޮށްލައިފިނަމަ ބަރަބާދުވެދާނެ ނަތީޖާތަކުގެ ކުރިން

ކަމަށް ފެންނާތީއާއި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެ ކަމަށް ފެންނާތީކަން ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MF/2019/2864 ބަންދާގުޅޭ ގޮތުން ނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމުން އެނގެންއޮންނަކަމާއި؛

ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 އަމުރުގެ ދަށުން އަޙްމަދު ޙާޖީ 2019 ޑިސެންބަރު 07 ވަނަ ދުވަހުގެ 14:38 އިން ފެށިގެން 2019 ޑިސެންބަރު 12 ވަނަ ދުވަހުގެ 14:37 އަށް 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ކަސްޓޮޑީއަލް ޑިޓެންޝަނުގައި ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށްފައިވަނީ، އަޙްމަދު ޙާޖީގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައަކީ އަމުރަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުމުގެ ތުހުމަތުގެ މައްސަލައަކަށްވުމާއި، އެއްވެސް އުޅުމުގެ ގާނޫނާ ޚިލާފަށް މަދުމިންކަން އެއްވެސް އަޅުގަދަކަމެއް، މަދުމިނީގެ ބޭރުފުށް ދަރިވަރުކަމާއި، އަދި އަމާންކަމަށް ހުރަސްއެޅޭފަދަ ގޮތަކަށް އަޙްމަދު ޙާޖީގެ ޢަމަލުތަކުން ހުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭތީ މިންވަރަށް ގެއްލުމާއި ފަރީޤާ ހުރިކަން އެނގެން އޮތުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި އެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރިޢާޔަތްކޮށް، ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MF/2019/2864 ބަންދާގުޅޭ ގޮތުން ނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" ގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ސަބަބުތަކާއި މަޢުލޫމާތަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށްޓަކައި، ކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

ކުރީގެ ތަޙުޤީޤުގައި މިހާރު ހާމަކުރެވިފައިނުވާ ޤާނޫނީ އެއްވެސްވާހަކަތަކުގެ މަޢުލޫމާތުތަކުން ނުވަތަ ބޭނުންކަން ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ފަނޑިޔާރުންގެ ކުރިމަތީގައި ހާޟިރުކުރެވިފައިވާ ޤަރީނާތަކުން ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި ތަޙުޤީޤުތަކަށް ކަނޑުފޭސް މިންވަރެއްގެ ހުރި ހުއްޖަތްތަކަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެފަދަ ފަރާތެއް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން އަމުރު ކުރެވިދާނެކަން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަން އެނގެންއޮތުމުން.

(ނ) ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީއަށް ބޭނުންވެއްޖެ ކޮންމެ ހިނދެއްގައި އެފަދަ އެހީ ހޯދައި ލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤު ކޮންމެ މީހަކަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ، އަދި އެމީހަކު ހައްޔަރުކުރުމުން ނުވަތަ ބަންދުކުރުމުން މައްސަލައެއް ނިމެންދެން ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ދިނުމުގެ ފުރުޞަތު އެމީހަކަށް ފަހިކޮށްދޭންވާނެ ކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް ވަކީލު ޙައްޤުން މަޙްރޫމުވާ ގޮތަށް ކޯޓަށް ހާޟިރުކުރުން ވަކީލުގެ ޒަރީޢާ ހާޟިރުގައި ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ އަހްމަދު ޢާތިފްގެ ޝަރީޢަތް ހުރަސްއަޅައިވާ ނުކުތާއަށް ޝަރީޢަތުން ނަޒަރުކުރާއިރު،

އަހްމަދު ޢާތިފްގެ ފަރާތުން ވަކީލަކު 2019 ޑިސެމްބަރު 07 ވަނަ ދުވަހުގެ 09:50 ގައި ހަމަޖެއްސުމަކަށް އެކަން މޯލްޑިވްސް ޕުލިސް ސަރވިސްއަށް އަންގާފައިވާކަން މޯލްޑިވްސް ޕުލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުންނާއި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން މިމައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ދައުވާކުރައްވާ ވާހަކަދެއްކެވުމުގައި، މިމައްސަލައާ ގުޅިގެން ހުށަހެޅިފައިވާ މޯލްޑިވްސް ޕުލިސް ސަރވިސް ”ޤާނޫނީ ވަކީލަކަށް ބައްދަލުވުމަށް އެދޭ ފޯމު“ އިން އެނގެން އޮންނަނީ، އަހްމަދު ޢާތިފްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށްޓަކައި ކުރިމަތިލާ ކޯޓަށް އަހްމަދު ޢާތިފް ހާޟިރުކުރިއިރު، އެކަން އަހްމަދު ޢާތިފްގެ ވަކީލަށް އަންގާފައި ނުވާކަން މޯލްޑިވްސް ޕުލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ހާމަކުރައްވާފައިވާ ކަރުދާސްތަކުން އެނގެން އޮތުމާއި، މޯލްޑިވްސް ޕުލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގޮތުން، ކުރިމަތިލާ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 އަމުރު ނެރުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ، އެމީހަކު ހައްޔަރުކުރުމުން ނުވަތަ ބަންދުކުރުމުން މައްސަލައެއް ނިމެންދެން ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤުން އަހްމަދު ޢާތިފް މަޙްރޫމުކުރެވިފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

(ރ) ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހަކު ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށްޓަކައި ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރާއިރު ފަނޑިޔާރު ރިޢާޔަތްކުރަން ޖެހޭކަންކަން ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ތަފްޞީލުކޮށް ގޮތެއްގައި ބަޔާންކޮށްދީފައި ވީނަމަވެސް، އެއިން އެއްވެސް ކަމަކާ ރިޢާޔަތްކުރުމެއްނެތި ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބެލޭ ކަމަށް އިސްތިއުނާފު ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއަށް ނަޒަރުކުރާއިރު،

ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 އަމުރުގެ ދަށުން އަބްދުﷲ ޒާހިދު ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރި ސަބަބަކީ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށްޓަކައިކަން އެނގެން އޮންނަނީ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ބެލުނުގައި، ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާގެ ބަންދާއި، ހެއްކުގެ ރިކޯޑުތަކާއި، ކުށުގެ ރިކޯޑާއި؛ ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ މުޖުތަމަޢުގައި އަދާކުރާ ދައުރާއި، އޭނާގެ ވަޒީފާއާއި، އޭނާގެ ދިރިއުޅުމުގެ ވަށައިގެން ހުރި ހާލު ގޮތާއި؛ ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށުގެ އަމަލު ހިންގުމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވެފައިވާ ގޮތާއި؛ ކުށުގެ ބާވަތާއި، ކުށްކުރެވިފައިވާ ގޮތާއި، ކުށުގެ ކުޑަ ބޮޑުމިނާއި، ކުށް ކުރުމުގައި އަނިޔާވެރިކަން ހިމެނޭނަމަ އެކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވޭނެކަމަށް ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި؛

އަބްދުﷲ ޒާހިދުގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް މެޖިސްޓްރޭޓް ސަޢީދުގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ފޯމަށް ބަލާއިރު، އަބްދުﷲ ޒާހިދު ކުށުގެ ތުހުމަތެއް ނަމަކަށް އެނގެން ނޯވެއްގައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 އަމުރުގެ ދަށުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށްޓަކައި އަބްދުﷲ ޒާހިދު ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވަނީ ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކޮން ކަންކަމެއްގެ މައްޗަށްކަން ސާފުވާން ނެތްކަން އެނގެއެވެ.

ވީމާ، މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބެލި ފަނޑިޔާރުން ދެކޭނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 އަމުރަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭކަމަށެވެ.

- <u>ހުކުމް:</u>

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންތައްތައް އެގޮތުގެ މަތީން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 އަމުރުގެ ދަށުން، ފުނާދޫ. ފުނަދޫ/ ޏ. ފުވައްމުލައް، އަބްދުﷲ އާދިލް 2019 ޑިސެންބަރު 07 ވަނަ ދުވަހުގެ 14:38 އިން ފެށިގެން 2019 ޑިސެންބަރު 12 ވަނަ ދުވަހުގެ 14:37 އަށް 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ކަސްޓަޑީއަލް ޓްރީޓްމަންޓް ސެންޓަރުގައި ބަންދުގައި ބަހައްޓުމަށް އަމުރުކުރެއްވީ، ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ކަމަށް ނުވާތީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2723 އަމުރު މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ބާތިލްކޮށްފީމެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އޮބްރީ ހިނގުން، ތިމުގެ 3 ނަންބަރު ދޮރާށި، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt·gov·mv ވެބް ސައިޓް: www·highcourt·gov·mv